

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zygmunt
Nazwisko: Ciarka
Miejsce urodzenia: Łępin
Data urodzenia: 14-04-1923
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Anna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie dotyczące skazanych 09.12.1946 za działalność w AK, zabicie funkcjonariusza MO w Sierpcu, napady rabunkowe na terenie powiatu sierpeckiego, posiadanie broni bez zezwolenia, współpracę z członkami nielegalnej organizacji. Zygmunt Ciarka został oskarżony o to, że „w czerwcu 1945 zdezerterował z 9 p.p. w Olsztynie i ukrywając się przed pościgiem władz wojskowych i posiadając przy sobie stale broń, był członkiem nielegalnej organizacji, należąc do grupy wypadowej stanowiącej egzekutywę o charakterze rabunkowo-terrorystycznej tejże organizacji. Przy końcu lutego 1946 brał udział w szeregu następujących po sobie akcjach zbrojnych na terenie powiatu płońskiego”. Został uznany za winnego tego, że „w czerwcu 1945 wbrew obowiązkowi wojskowemu w czasie stanu wojennego, w celu trwałego uchylania się od służby wojskowej opuścił swój 9 p.p. w Olsztynie i pozostawał poza nim do 28.06.1946 tj. do chwili zatrzymania (...), w międzyczasie przez okres roczny należał do nielegalnej organizacji podającej się za AK usiłującej przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego, brał udział w napadzie zbrojnym w dniu 27.02.1946 na posterunek MO w Gralewie, gdzie w skutek wypicia pod przymusem przez Szczepańskiego nadmiernej ilości alkoholu, ten zatrut się i umarł, tej samej nocy był w grupie zbrojnych terrorystów, którzy zamordowali w Boboszewie członka PPR - Dąbrowskiego i ciężko pobili członka PPR - Wiśniewskiego, zabrał w celu przywłaszczenia broń na posterunku MO w Gralewie (...), przechowywał bez zezwolenia w Raciążu i innych miejscowościach przez okres czasu około roku (...) pistolet >Vis<”. Za powyższe WSR w Warszawie skazał Zygmunta Ciarkę na karę śmierci. Obrońca Zygmunta Ciarki, Alicja Brzezińska-Pintarowa, wniosła skargę rewizyjną, która nie została uwzględniona. Wyrok wykonano 19.02.1947. Według zeznań Zygmunt Ciarka należał do AK od września 1943. Używał pseudonimu „Sowa”.</p>	IPN BU 1021/138 t. 1-2 (Sr. 948/47).	

Akta Wojskowej Prokuratury Okręgowej w Warszawie w sprawie dotyczącej Kazimierza Lorenca oraz Zygmunta Ciarki, podejrzanych o przestępstwo z art. 3 Dekretu o Ochronie Państwa (o zamach na funkcjonariusza Straży Ochrony Kolei Władysława Kieszkowskiego). Do akt sprawy dołączono korespondencję dotyczącą aktualności poszukiwań Zygmunta Ciarki. W pismach myleni są dwaj bracia - Stanisław Ciarka oraz Zygmunt Ciarka. Zygmunt Ciarka (w aktach występuje także zapis Ciarkowski i Czarkowski) podejrzewany był przez PUBP w Sierpcu o to, że 17.07.1945 „koło posterunku SOK w Raciążu” ranił „sokistę Kieszkowskiego” z broni palnej. „Zarządzono obławę, w czasie której Ciarkowski został ujęty i miał być odstawiony do KMO w Sierpcu. W drodze uciekł konwojującym go milicjantom. Śledztwo wykazało, że wymieniony był dezerterskim z WP”. Wystawiono za nim list gończy. Według pisma PUBP w Sierpcu z 12.04.1948 Zygmunt "Ciarkowski" był w „bandzie ROAK” pod dowództwem „Lisa”; w 1945 roku „w starciu z nami został ranny w głowę i wzięty. W czasie leczenia go w szpitalu został wykradzony przez bandę i z powrotem po wyleczeniu chodził z bandą. W czasie amnestii ujawnił się, zdając broń. Ujawnił się w WUBP w Warszawie. Obecnie zamieszkuje w Raciążu i trudni się handlem bydła” (informacja ta dotyczy brata Zygmunta Ciarki – Stanisława). Z pisma KPMO w Sierpcu z 31.10.1953 wynika natomiast, że Zygmunt Ciarka (w piśmie wskazano na błędnie używane nazwisko Ciarkowski) był „członkiem bandy pod dowództwem bandyty ps. „Cacko”, został ujęty w czasie akcji w roku 1946 przez tamtejsze organa bezpieczeństwa w Płońsku, gdzie w tymże roku Zygmunt Ciarka został skazany przez WSR w Warszawie na sesji wyjazdowej w Płońsku na karę śmierci. Wyrok, jak ustalono, został wykonany po dwóch miesiącach od skazania”. Akta zawierają także odpisy z wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z 09.12.1946 w sprawie Zygmunta Ciarki oraz opinię Prezesa Najwyższego Sądu Wojskowego z 23.01.1947 wraz z decyzją Prezydenta Krajowej Rady Narodowej. Zygmunt Ciarka został uznany winnym zarzucanych mu czynów i skazany przez WSR w Warszawie na karę śmierci. Prezes NSW wydał opinię, że skazani w tym procesie „winni być ze społeczeństwa raz na zawsze wyeliminowani”. Prezydent Bierut nie skorzystał z prawa łaski.

IPN BU 854/1941 (Sygnatura dawna 315/55/1966,
Sygnatura wytwórcy Pr.O. 2966/45).

Charakterystyka Nr 72 „zbrojnej nielegalnej organizacji typu sanacyjnego występującej pod nazwą Ruch Oporu Armii Krajowej”, działającej w latach 1945-1947, w powiecie Sierpc i gminach przyległych. Materiały opracowane w latach 1986-1987 przez Wydział "C" Stołecznego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW. Według charakterystyki nocą 26/27 lutego 1946, na polecenie dowódcy obwodu Józefa Marcinkowskiego „grupa uzbrojonych członków ROAK pod dowództwem Zygmunta Ciarki” dokonała napadu na posterunek MO i placówkę UB w Gralewie. Rozbroili załogę i zabrali broń oraz zamordowali funkcjonariusza UB z Płońska Stanisława Szczepańskiego. "Na zrabowane przedmioty pozostawili pokwitowanie z odbitką stempla >AK-Orzeł<". Tej samej nocy, grupa pod dowództwem Zygmunta Ciarki przybyła do osady Baboszewo i dokonała następujących czynów: napad na posterunek MO i placówkę UB, rozbrojenie załogi, zajęcie broni i zniszczenie urządzeń telefonicznych; włamanie do sklepu i podręcznego magazynu spółdzielni spożywców w Baboszewie, skąd zrabowano 13 tys. złotych i towar o wartości ok 10 tys. złotych; zamordowanie aktywnego członka PPR Antoniego Dąbrowskiego; uprowadzenia i pobicie sekretarza komitetu gminnego PPR Józefa Wiśniewskiego; zniszczenia urządzeń telefonicznych oraz zrabowanie broni i pieniędzy z budynku stacji PKP; sterroryzowanie funkcjonariusza UB z Płońska i zabranie nieokreślonej ilości pieniędzy; napad na miejscowy urząd pocztowy i zniszczenie centrali telefonicznej. Od czerwca do sierpnia 1946 UB aresztowało „wszystkich członków kierownictwa obwodu” w tym Zygmunta Ciarkę. Został on skazany przez WSR w Warszawie wyrokiem z 09.12.1946 na karę śmierci. Wyrok wykonano 19.02.1947. Powyższe informacje zostały opracowane na podstawie materiałów archiwalnych KWMO w Warszawa o nr 8079/III oraz 948/47/Sr. W aktach występuje także Stanisław Ciarka, brat Zygmunta. Według charakterystyki to Stanisław Ciarka ps. „Dzięcioł” i „Zadra”, dowódca ROAK obwodu „Mewa” nad gminami w powiecie płońskim, został w potyczce z UB raniony i ujęty. W czasie leczenia w szpitalu został odbity. W 1947 roku ujawnił się. Zygmunt Ciarka, posługujący się ps. „Sowa”, był mianowany na zastępcę swojego brata - dowódcy.

IPN BU 0180/87 t. 1-4 (Charakterystyka Nr 72).

Zygmunt Ciarka przechodzi w sprawie operacyjnej dotyczącej Alfredy Kulińskiej nr 28521/II prowadzonej przez PUBP/PUdsBP w Płońsku. Wymieniany jest w raporcie/wniosku z 1956 roku o wycofanie karty E-14 z kartoteki ogólnoinformacyjnej WUdsBP w Warszawie. Zygmunt Ciarka został zarejestrowany w kartotece PUdsBP w 1946 roku w związku z podejrzeniem o „należenie do nielegalnej organizacji, brania aktywnego udziału w napadach z bronią w rękę. W 1946 został ujęty przez wojsko i organy BP w zasadce i skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano”. W notatce wywiadowczej z 18.04.1956 dotyczącej Franciszka Kozłowskiego, Zygmunt Ciarka wspomniany jest jako dowódca bandy, która „kwaterowała” u Franciszka Kozłowskiego „pod pozorem nauki muzycznej”. Zygmunt Ciarka przechodzi także w aktach śledczych dotyczących Mieczysława Dziudy i innych oskarżonych nr 8079/III. W aktach znajduje się wyrok z 09.12.1946 dotyczący Zygmunta Ciarki.

IPN BU 0203/1817 (28521/II), IPN BU 0207/2569 (8079/III) Dziennik archiwalny KWMO w Warszawie.

Akta Wojskowej Prokuratury 15 Dywizji Piechoty WP w sprawie Zygmunta Ciarki. Został on oskarżony o dezercję w dniu 27.05.1945 z 9 Zap. P.P. Baon Strzel. (50 pułku piechoty LWP w Olsztynie).
01.08.1945 wszczęto postępowanie karne i wystawiono list gończy za Zygmuntem Ciarką.
22.04.1950 śledztwo w sprawie dezercji zostało umorzone z powodu skazania Zygmunta Ciarki przez WSR w Warszawie na karę śmierci i wykonanie wyroku.

IPN OI 37/66 (Pd 67/50), IPN BU 903/543 (328/55/545).

Akta w sprawie o nieważnienie wyroku dotyczącego Zygmunta Ciarki. Mocą wyroku b. Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 09.12.1946 skazany został za przestępstwa z art. 118 § 1 w zw. z art. 115 § 1 kk WP, art. 259 kk, art. 1 § 2 i 3 i art. 3 dekretu z dnia 16.10.1945 o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa i art. 86 § 2 kk WP. Łącznie skazanemu została wymierzona kara śmierci, która została wykonana 19.02.1947. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie po rozpoznaniu wniosku Ministra Sprawiedliwości o uznanie za nieważny wyrok b. Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 09.12.1946 postanowieniem z dnia 23.11.2011 uznał za nieważny wyrok b. Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 09.12.1946 w stosunku do Zygmunta Ciarki s. Stanisława.

IPN BU 3534/12 (Ko. 41/11).